

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetések díjszabály szerint.

Halottak napja.

Az emberiségnek egy meghatározó hagyománya, szép szokása a halottak napjának megünneplése. Az esztendőből, a melynek többi idejében tarkán váltakoznak az ünnepek a munkanapokkal, melyek mind az élőkéi, kiválasztottak egy napot — a mely a halottaknak van szentelve.

Egészen av ővök ez a nap. Felvirradásával elűt a vásári lárma, a kenyérért, szenvedélyekért folytatott örökös küzdelem. Lelkünk kiemeljük a mindennapi élet zajos és oly gyakran szennyes zsvájából, hogy azokra emlékezzünk, a kik elmúltak immár. Letesszük a pörölyt, a czirkalmat, az írótolat, elfordulunk a hétköznapi örömeitől és kellemetlenségeitől, hogy átengedjük magukat teljesen a fájdalomnak, a melyet elköltözött szereteteinkért érezünk.

Virágot viszünk e napon behantolt sirjaikra, sok-sok virágot, hogy annak illata behatoljon csendes fekhelyükig és hírül adja nekik, hogy azok, a kiket itt hátrahagytak, szeretettel emlékeznek rájuk. Virág borítja pompás márványemlékét a gazdagnak és fakesztjét annak, a ki szükös nélkülözésben töltötte földi létét. Virág jut ennek is, annak is, mert a gyásznak egyforma jele ez; és a dus, ki tömördek arannyal váltaná meg, ki szívének drága, a hideg hant alul, nem adhat egyebet kedves halottjának fájdalom áldozatul, mint az, ki semmi mást sem kínálhatna érte cserébe, mint szíve véré.

Ime, a kiengesztelő momentum a halottak ünnepében. Ez a szomorú nap, a mely poetikusan esik össze a természet haldoklásával, a borongós és enyészettel terjesztő őszszel, mely oly kérhetetlenül idézi elénk és testesíti meg az elmúlás vigasztalan gondolatát, megezáfolhatatlanul bizonyítja, hogy a halálban mindannyian egyenlők vagyunk. Küzdelmeink hullámai elsimulnak, törekvéseink elmúlnak, szenvedélyeink elviharzanak ott lenn, a hideg, komor sirban. Foglaltunk bár el bármily magas polcot, lettek volna bár eszméink bármily magas röptűek, életünk folyt volna bár akármily pompában fényben, hódolattal körülvéve — némán és hidegen pihenünk ott lenn, mint a teremtés rejtélyének örök, megoldatlan talányai.

Egyformák vagyunk a sirban mind. Némelyiket közölünk talán nagyobb gyász kísér, talán több könny hullt érte, nevét és emlékét tetteinek tovább emlegetik talán. De ezt nem érezzük. A hideg, téli

álmára készülő föld egyformán borul mindnyájunk hamvaira, egyformán takar el valamenynyünket, békitőleg és enyhén, mint egy örök szemfödő, mely alól nincs ébredés.

Gondoljuk meg ezt, ünnepén a halottaknak, a mely elkerülhetlen biztossággal lesz egykor a mi ünnepünk is, a kik ma még itt élvezzük a nap melegét, kedveseink szeretetét, az élet minden gyönyörűségét, a kik itt szenvedünk betegség, fájdalom és a sors minden egyéb csapásai alatt Fontoljuk meg és béküljünk ki sorsunkkal. A csendes és hideg sir lakói leszünk mind, a melyen túl a titokzatos bizonytalanság vár reánk. Idézzük ezt emlékünke, midőn gyűlölködés, irigység és egyéb rossz érzések férköznek szíveinkhez. Dolgozzunk és munkálkodjunk, a mennyire erőnk engedi, hogy életünk ne muljon el haszon nélkül, hogy megbecsüljük emlékünket, ha földi pályánkat befejeztük. Mindenek felett pedig szeressük egymást. Mondjunk le a gőgről, a kevélyeségről; hiszen földi életünk oly rövid és a javak, a melyekkel büszkélkedünk semmivé válva omolnak össze, a midőn hideg kezét reánk teszi a mindnyájunkat egyformán elragadó enyészet...

Halottak napján pedig gondoljunk halottainkra. Vigyünk nekik koszorút, sok-sok virágot és hullassunk neilől szívből fakadó könnyeket. Lenn a szomorú, hideg sirban talán megérzik e virágokat és könnyeket és megsejtik, hogy azok, kiket el kellett hagyniok, szeretettel gondolnak rájuk.

Az „Ujvidék“-nek. Nagyon sok kommentárt fűzött t. laptársunk legutóbbi száma a főispáni fogadtatás ünnepségéhez s mint aféle félhivatalos csak úgy a sorok között érteti meg, hogy „valami fáj“. Ugyan mi baj is esett t. laptárs Ur?

Szörnyen igyekszik erősíteni, hogy a magyar szónok nem mint függetlenségi pártember, hanem a magyar lakosság nevében tartotta az üdvözlőt.

Hát abban nagy igaza van, hogy nem mint pártember tartotta az üdvözlőt, de már az nem felel meg a ténynek, hogy csak a magyar lakosság nevében üdvözölte a főispánt, mert bizony ő a város polgársága nevében szól. Miért kicsinyíti a megtiszteltetést, mit a polgárság szívesen hozott meg a főispánnak?

Hogy pedig nem a liberalisok megbízásából üdvözölte lapunk szerkesztője a főispánt? Nagyon igaz. Ennyi megtisz-

tetés, ekkora bizalom nagyon sok lett volna. Hanem csak a polgárság köréből alakult rendező-bizottság adta a megbízást a város polgársága nevében. Ez sokkal kevesebb ügye? Amikor ezt szerényen bevalljuk, tartozunk mégis az igazságnak azt is konstatálni, hogy a megbízásra való indítványt mégis csak a liberalisok tették ott az értekezleten.

Ami pedig azt a kis ártatlan megjegyzését illeti, hogy volt a beszédnek olyan passusa, „melytől megleckéztető színezete, hangja és szelleme el nem vitatható“ — csak annyi a feleletünk, hogy ez nem áll.

Az az üdvözlő beszéd lehetett önérzetes, olyan önérzetes mint egy ilyen város polgárságát méltán megilleti; de a kellő loyaltás nem hiányzott belőle. Vagy szabad-e a polgárság nevében másképpen beszélni mint férfias nyíltsággal és az igazság szaván?

De miért kicsinyíti t. laptársunk a főispáni méltóságot? Hát lehet azt leczkértetni is? Nyíltan, a piacon?

Mi ezt nem tudtuk. No nem is akartuk.

Jusson eszébe t. laptársunknak Talleyrand mondása: „csak semmi tulbuzgalmat!“

Ezek a tulbuzgalomból irt kommentárok, nem nekünk, hanem a gazdájának ártanak.

Ujdonságok.

(Miniszteri megbízás.) Wlassics Gyula miniszter megbízta a jelen tanévre dr. Margalits Edét a horvát-szerb nyelv nyilvános rendes tanárát a budapesti tudományegyetemen a helybeli szerb főgymnázium felügyeletével.

(Osillaghullás.) A novemberi előléptetések a 6. honvédelmi ezred helyben állomásozó zászlóaljának két kadétját juttatta az arany kardbojthoz! Ófelsége a király Juhász Ernő és Kneffely Ede tiszthelyetteseket hadnagyokká nevezte ki.

(Vásár.) Szombaton, vasárnapon és hétfőn országos vásár lett volna, ha — és ezt már (minthogy enélkül Ujvidéken emberemlékezet óta vásárt még nem tartottak) szinte felesleges megjegyezni — óriási eső nem köszöntött volna be szombat reggel. Vasárnap — igaz — szép nap volt, de a vásár már csak szerény, hogy úgy ne mondjuk, igénytelen mérveket tudott ölteni. És ha a vásárbérlőségnek nem is, de rendőrségnek fényes dolga volt a vásár idején: a legkisebb incidens sem zavarta meg a rendet.

(Kinevezés.) A m. kir. pénzügyminiszter kinevezte a helybeli adóhivatal gyakornokát, Spiller Oszkárt a váci m. kir. adóhivatalhoz adótisztté.

(Kézfogó.) Schäffer Péter helybeli fiatal könyvkereskedő vasárnap tartotta kézfogóját Riester Mariska kisasszonnyal Indian.

(Ezredes és tiszthelyettesel.) Strobl ezredesnek, a Péterváradon állomásozó 70. gy. ezred parancsnokának egy nemes cselekedetéről veszünk hírt. Vasárnap reggel, a mikor a katonatiszti kinevezéseket tartalmazó „Verordnungsblatt“ megjelent, minden előléptetett 70. ezredbeli tiszthelyettes ott találta az asztalán Strobl ezredes sajátkezű gratuláló levelét és egy ujdonatú arany kardbojtot, melylyel az ezredes az új hadnagyokat kedvesen meglepte. A rideg katonai életben mégis találni poétákat!

(Tanuló bérletjegyek.) A magyar állam vasutak igazgatóságának értesítése szerint, ez évi november hó 1-től kezdve Pétervárad állomásról Ujvidék állomásra egy és három óra érvényes mérsékeltáru tanuló bérletjegyek fognak kiadni, melyek Pétervárad állomáson díjtalanul kiszolgáltatók: az utólagos igazolványok alapján válthatók.

(Hirdetmény.) Miután az 1901-ik évi ujonezállításon az 1880., 1879. és 1878. években született ifjak kötelesek megjelenni, ezennel felhívjuk a fenti években született, helybeli és idegen illetőségű állításkötelesek, hogy a folyó év november havában alólirt városi tanács katonai-ügyi-osztályánál összeírás végeit szövel vagy írásban jelentkezzenek. Ha az állításkötelesek illetőségi- vagy állandó tartózkodási helyüktől ideiglenesen távol vannak, vagy betegség miatt a jelentkezési kötelezettségnek eleget nem tehetnek, úgy a bejelentést szüleik, gyámjaik vagy meghatalmazott által is eszközölhetik. Idegen állításkötelesek a jelentkezés alkalmával illetőségi okmányaikat, (igazolványt, útlevelet, munka- vagy cselédkönyvet stb.) előmutatni kötelesek. Azon állításra kötelezett, ki a megszabott jelentkezést a nélkül hogy legyőzhető akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, kihágást követ el és 5 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik, (V. T. 35. §.) megjegyeztetven: hogy a jelentkezési kötelezettségnek, valamint általában a védtörvényből eredő köteletségnek elmulasztása ezen felhívásnak vagy a védtörvényben megszabott kötelezettségeknek nem tudása által ki nem menthető. Együttal az állításra kötelezettek figyelmeztetnek, hogy: a) a védtörvény 31., 32., 33. és 34. §§ aiban említett kedvezmények valamelyike iránt való netaláni igények érvényesítésére a felszerelt kérvények a következő év január vagy február havában alólirt város tanácsának katonai-ügyi-osztályánál, legkésőbb azonban a fősorozás napján a sorozó bizottságnál benyújtandók, b) az illetőségi sorozó járson kívül leendő állítás megengedése iránti felszerelt kérvények a jelentkezés alkalmával nyújtandók be, mely esetben egyttal a védtörvény 31., 32., 33. és 34. §§ aiban említett kedvezmények valamelyike iránti esetleges igények is érvényesíthetők és igazolhatók. Az illetőségi sorozó járson kívül leendő állítás megengedése iránt későbbi betérjesztett kérvények elutasítatni fognak. Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1900. évi október hó 22. évi Petzy Popovits István, kir. tanácsos, polgármester.

(Tanár és igazgató.) Kinos ügy foglaltatja Zombor város közönségét. Az ottani állami gymnasium igazgatója összekülönbözött az intézet egyik tanárával s ez az összekülönbözés végre odacsusodott ki, a direktor az egyik tanári értekezletről — az egész tanári kar jelenlétében — a profeszort ki akarta parancsolni, s a mikor látta, hogy parancsának a profeszor engedelmessé nem akar, behívta az iskolaszolgát és megparancsolta neki, hogy vezesse ki a tanár urat. Az iskolaszolga ugyan nem engedelmessékedett, de a tanár se hagyta annyiban a dolgot, hanem feljelentette az ügyet a vallás- és közoktatásügyi miniszternek. A miniszter Platz Bonifác szept. tankerületi főigazgatót küldte ki a fegyelmi eljárás foganósítására, aki azt már foganósította is s most a zomboriak kíváncsian várják, mi lesz ennek az ádatlan viszálykodásnak a vége!

(A püspök B. Szt.-Tamáson.) Sevids Mitrofan újvidéki gör. kel. szerb püspök hívei látogatására pénteken délután Szt.-Tamásra érkezett. A lakosság hívei rendkívüli pompával és lelkesedéssel fogadta. A fogaton érkező püspököt a határon dr. Balaton Gyula főszolgabíró fogadta. Ezután a lovas banderium és a végtelen kocsisor kíséretében vonult be a városba a püspök. Este kivilágítás és fáklyamenet volt. A püspök Dungyverszky Lázár nagybirtokos vendége volt és csak hétfőn tért vissza Ujvidékre.

(A nép gazdasági nevelése.) Darányi földmívelésügyi miniszter ügyet vetett arra, hogy télen át a földműves nép munkája szünetelvény, helyénvaló lenne rendszeres tanításokat rendezni, melyeken az okszerűbb gazdaságra való áttérés kérdései beszélgetnének meg. A téli tanításokat tavaly 300.000-en felül hallgatták és annyira megkedvelték gazdák, munkások, hogy a miniszter elhatározta, miként ezentul minden évben rendezett ilyen téli tanítást. A vidéki gazdasági egyesületek és szakkörök fogják rendezni a miniszter támogatásával és erre nézve már kész a részletes terv. E szerint 55 egyesület és gazdakör a tél folyamán 2157 előadást tart, ezenfelül 120 gazdasági tanfolyam is lesz. A gazdasági előadások mellett még 160 helyen háziipari tanfolyam is lesz, a hol a szalma-, gyékény-, kukoricafonás, kefekötés fog taníttatni ahhoz értő mesterek és tanárok részéről. Olyan dolgok, melynek a gazda a gazdálkodása során hasznát veszi. A gazdaszanyoknak és eladóknak pedig a zöldség- és gyümölcsaszalásból rendeznek tanításokat, melyekből szintén szépen lehet pénzelni.

(Kettős gyilkosság.) Bácsmonostorról írják: Két gyilkosság tartja izgatottságban Bácsmonostor község lakosságát, melyek egy izgatott munkája folytán támadtak. Még a tavasszal történt, hogy Béres-Kereszt András munkaszervező spekulációba fogott s rábeszélte huszonöt embert, hogy ne vegyenek részt a monostori erdő irtási munkálatainál, mert ha látni fogja az intézőség a sztrájkot, vakon teljesíti felszigazott napszámigényeiket, csak hogy ott ne hagyják őket. A sztrájk megkezdődött, de nem vezetett eredményre, mert a vállalkozók könnyen kaptak másfelől munkásokat s így a lázadók két szék között a földre estek. Az elmúlt éjszaka Béres összejött a negy Nagy fiuval egy kocsimában, kik szemrehányásokkal illették, a miért sztrájkra buzdította őket. Ha ez nem történik meg, most valamennyien munkában állanak s nem kénytelenek nélkülözni télviz küszöbén a biztos kenyeret. Béres mentegette magát, hogy ő jót akart, de hát rosszul sült el a dolog, aminek maga is issza a levét, mert ő is kenyér nélkül maradt. A Nagy fiuk azonban nem vették tudomásul a mentegődzést, nekirohantak Béresnek és össze-vissza szurkálták. Közben hírt vitték Béres három fiának, hogy mekkora veszedelem szakadt az édes apjukra. Hamarosan fejszét ragadtak és rohantak a kocsimába az öreg segítségére, ki ekkor már vérbe fulladva, hörögve haldoklott a kocsim padozatán. A két család ifju sarjadéka adáz dühvel rohant egymásra, ott ütötték egymást, ahol érték s mire a megjelent csendőrök szétválasztották őket, Nagy Móríc holtan maradt a csatatéren az öreg Béres mellett. A három Béres testvért, továbbá Béres András életben maradt gyilkosait, Nagy Pistát, Mátyást és Pétert a csendőrök nyomban letartóztatták és átadták a bajai járásbírósnak.

(Rendőr és katonák háború.) Zomborból írják: Valóságos háborúnak volt színhelye folyó hó 21-én éjjel a verékedésnek öszi fészke a vásártéri „Három baltához“ ez. kocsma. Ez egyszer a csatározó ellenfelek: a rendőrség meg a katonaság. — Kóbor József cs. és kir. ővezető a „Három baltához“ ezimzett kocsimában egy asztalnál, vig poharazás mellett, már eleve becsipve, két katona társával Molnár Péter, szakaszvezetővel és Litomericzki József, káplárral beszélgetett. Egyszerre csak Kóbor — mulatos kedvében — szeretőjével, tánczra kerekedett s járta szilaján a kopogózt. Egy rendőr (név nem

tudjuk) szintén borközi állapotban látván azt, megirigyelte amazok tánczát, odaugrott Kóborhoz és szeretőjével együtt fellökte. Kóbor sem volt rest és viszonzta a barátságos lökést. A rendőr föltápaszkodván, kivonta kardját. Az ővezető e válságos perczen mást gondolván, kiszökött a folyósóra. Természetes a rendőr utána. Vad dulakodás támadt közöttük. Egyik sem akarta a másiknak a pálmát odaengedni. Már-már győzött volna a katona, mikor újabb ütlegelek érték a hátát. A „tekete löhoz“ ez. vendéglő pinczére bikacsikkal segítségére sietett a rendőrnök. Viszont Litomericzki káplár Kóborhoz sietett. A kardlapozásoknak az lett a vége, hogy a katonák az összes verékedő szerszámokat eivette az ellenfelől. A rendőr erre revolverét szedte elő és evvel fenyegetődzött. Ebbeli hadi állásából csak a bikacsik hatalmas orrbatütése rendítette meg. Végre nagy sokára megérkezett a járőr is és a rendőrséghez kísérte a hetvenkedő rendőrt, a katonát pedig társa vezette haza. A közösen kapott sebek bár számosak még sem veszélyesek. Mind a rendőrség, mind a katonaság részéről a vizsgálat megindult.

(Megsemmisített esküdtszéki ítélet.) A szabadkai esküdtbíróság a közönség nagy érdeklődése mellett tárgyalta f. é. június 16-án Pölhe Rókus és Pölhe Lukács bűnügyét, akik Nagy-Tormi Józsefet husvétkor agyonverték. Az esküdtbíróság Pölhe Rókust 6 évi, Pölhe Lukácsot pedig 4 évi fegyházra ítélte. A tárgyalás befejeztével a védők többrendbeli semmisségi panaszt jelentettek be, amelynek következtében az ügy a kir. kuriához került. A kir. kuria tegnapelőtt megsemmisítette az ítéletet azzal a megokolással, hogy az esküdtkehek intézett kérdéseket a vad és védelem meghallgatása után nem olvasták föl újra s mert a kérdések helytelenül voltak szerkesztve, minek következtében az esküdtkek lényeges ténykörményre nem feleltek, a bűncselekmény minősítése is helytelen volt. Ez ügyben tehát új esküdtszéki tárgyalás lesz.

(Külföldön letartóztatott szabadkai péklegény.) Trancsik József szabadkai péklegény néhány hét előtt elment Szabadkáról. Gyalogosan eljutott egész Hainburgig, ahol a német csendőrség letartóztatta, mert munkakönyvének kívül más igazolványa nem volt. Keserves levelet irt nagyapjának, hogy mily kegyetlenül bánnak ott a magyar emberrel, itik verik és daczára annak, hogy súlyos beteg, nem küldik a kórházba, hanem a börtönben fát vágatnak vele. Nagyon kéri öregapját, hogy szabadítsa ki a börtönből, ahová minden ok nélkül jutott, mert meghal ottan. A rendőrség az öregapa kérésére azonnal intézkedett, hogy a vándorló péklegényt hazaküldjék.

(A legizletesebb asztalviz.) A legizletesebb asztalviz a „Kristály“ Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz több száz orvos által ajánlva van.

(Elfogott betörők.) Mintegy két hét előtt Topolyán egy éjjel 10 helyen is történt betöréses lopás. Üzleteket, magánlakásokat törtek fel a betörők, mindenünnen több ingóságot vittek el. A topolyai csendőrség megindította a nyomozást és rájött, hogy a betöréseket Kóbor cigányok követték el. A napokban Szabadkán egy cigánykaraván vonult át, a rendőrség elfogta és illetőségi helyükre tolonczoltatta. Ezek a cigányok követték el a topolyai betöréses lopásokat, miután birtokukban több tárgyat találtak az ellopottakból. A csendőrök és a szabadkai rendőrök már kettőt el is fogtak a banda tagjai közül, a többit pedig most szedik össze.

(Faluzó levélhordók.) Egy igen czélszerű és szükséges intézményt léptetett életbe a kereskedelemügyi miniszter. Ez az intézkedés lehetővé teszi, hogy azok a községek is érintkezzenek a világgal, a melyeknek postájuk nincs. Elrendelte ugyanis a miniszter, hogy az ilyen községeket „faluzó levélhordók“ keressék fel és gyűjtsék össze a küldeni valókat. Ezek fogják szállítani a jegyzők és községek küldeményeit is, tehát a közönségnek külön költségébe nem fognak kerülni.

(Kiselejtött hétezer forint.) Zenta városának irattárába a napokban betelepedett egy díjnak azzal a szándékkal, hogy kiselejtezi a sok régi irás közül azokat, amelyeknek ma már semmi fontossága nincs. Munkájában egy takarékpénztári könyvecske bukkan. Huszonegy esztendővel ezelőtt tett be a város a zentai Népbankba háromezeröttszáz forintot, erről szól a könyvecske. Jelentést tett a főnökének s megindult a vizsgálat, hogy micsoda summa volt a Népbankban elhelyezett pénz. Egyszersmind a bank könyveiben is meg akarták vizsgálni ezt a huszonegy esztendővel ezelőtt elkönyvelt tételt, azonban még nem találták meg azt a könyvet, amely erről az esztendőről számol el. A város persze a pénzt akarja s már fel is szólította az általános takarékpénztárt — ezzé változott át időközben a népbank — hogy fizesse ki a betétet és a kamatokat, amelyekkel együtt ez idő szerint már több mint hétezer lett a háromezeröttszáz forintból. A takarékpénztár megtagadta a summa kifizetését, a város pedig pöröl.

(Öngyilkosság.) Kakas János, a zombori kir. törvényszék fogház felügyelője, csütörtök reggel a fogház épületében levő magánlakása hálozójában egy huszárpisztolyal fejbe lőtte magát és rögtön meghalt. Lakását és iratait azonnal zár alá helyezték, hogy meglehessen állapítani, vajjon nem e sikkasztás oka az öngyilkosságnak.

(Az állatok világa.) Brehm hatalmas művéből, amelynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben szintén a majmok rendkívül érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatos közvetlenséggel és azzal a mesteri leírással, amely a munkát az egész világon kedveltette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilencz kitűnő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatu műlap és egy színes nyomatu műmelléklet. Az állatok világa Légrady testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, Váci körút 78.) jelenik meg s minden könyvkereskedésben megkapható. Egy füzet ára 80 fillér. Tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve készségesen küld.

(Mikor a vőlegénytől hozományt követelnek.) Ritkán esik ugyan meg, de ha a menyasszony szülői nem adják oda a leányt, mikor szegény ember kéri, baj a fiatal szerelmesekre nézve. Ilyen szegénységben szeretett bele egy fiatal bankhivatalnok egy tőkepénzes, ismert fővárosi család eladó leányába. A kisasszony szülői mit sem akartak hallani a házasságról s így már öngyilkosságra, szöktetésre, esetleg koplalásra gondolt a szerető pár, mert elhatározásuk, hogy egymásnak örök hűséget esküsznek, szilárd volt. Azonban se az egyik, se a másik kísérletre nem volt szükségük, mert Amort utjában az egyszer fortuna is kísért. Ugyanis a vőlegényjelölt a Török A. és Tsa budapesti bankházban (Váci körút 4.) vásároit sorsjeggyel nagy nyereségre jutott és így mi sem akadályozta az ifjú pár egybekelését. E bankházban vásárolt sorsjegyekkel már sokan megalapították szerencséjüket s megbízhatóságánál fogva, továbbá pontos, discret kiszolgálásáért országzete előnyösen ismerik e céget, mely körülményre felhívjuk olvasóink figyelmét. Az I. osztály tervszerű betétjei $\frac{1}{3}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 korona, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 korona, $\frac{1}{1}$ sorsjegy 12 korona.

(Szabadkai élet.) Mozgalmas közgyűlés volt a napokban Szabadkán. A költségvetést tárgyalták. A közgyűlésből elég, ha csak a következő jelenetet közöljük: Az általános tárgyalásnál Janiga János dr. szólalt föl elsőnek. Azt mondja, hogy a költségvetés mottója, hogy emelik a domesztikát, így élünk, amióta Mamuzsics a polgármester. A lefolyt 10—15 év alatt új bevételi forrásokat találtak és mégis nagyobb a domesztika. Mamuzsics polgármester: Nem tudja, mit beszél, azt sajnálja, hogy nincs a zöld asztalnál. Törley közbeszól: Mindjárt nem tetszik, hanem dicsérik. (Nagy lármá keletkezik, erre a főispán csönget, végül lecsillapodnak a kedélyek.) Főispán: Hagyjuk

a szónokot beszélni, mindenkinek joga van azután megjegyzését megtenni. Janiga dr. folytatja ezután beszédét és azt mondja, hogy üdvös és célirányos lenne, ha takarékosabban élnének, a költségvetést nem fogadja el. Mamuzsics Ágoston biz tag szólal föl utána. Azt mondja, hogy a költségvetés szomorú képet nyújt. Mikor a mostani Mamuzsics-hatóság megkezdte a működését, azt hirdette, hogy lelkiismeretesen fog működni, de az ellenkezőt tapasztaljuk. (Mamuzsics polgármester közbeszól, mire a szónok ingerült hangon így felel: — Ön ölelkezik másokkal s velem is szívesen ölelkezne, ha akarnék; még a Vukovicsal is ölelkezik. — Most vigyorg! — Ön vigyorg! — (A főispánhoz: Figyelmeztesse a polgármestert, hogy ne zavarjon. Főispán: Tessék nyugodtan beszélni. — A tisztelt polgármester ur... A polgármester: Ez már szó. — (A főispánhoz: Miért nem figyelmezteti a polgármestert, méltóságos ur? Schmauzt főispán a polgármesterhez! Ha közbeszól, kénytelen leszek Önt rendre utasítani. Mamuzsics polgármester: Azt tudom, hogy engemet fog rendreutasítani.)

(Elhajtott libák.) Szudarovics Antal rusicsi pusztai lakósnak tanyáján tolvajok garázdálkodtak tegnapelőtt éjjel. Libapese nyére áhítottak és el is hajtották egy falkában 50 darab libát. Tegnap délelőtt a csantavéri heti vásárrban fölismerte a tulajdonos libáit, de már késő volt, mert a tolvajok már egy harmadiknak eladták, ők maguk pedig ellillantak. A szabadkai rendőrség keresi a tetteseket.

(A Magyar Hirlap ajándéka.) A Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, a mely esztendőről-esztendőre megismétlődött, ezuttal gazdagabb és bőségesebb lesz minden eddigénél, már csak azért is, mert ez éppen a tizedik karácsony, hogy alkalmuk és módunk van rá olvasóinknak külön is örömet szerezni. Egész kis könyvtár, teljes tíz regény lesz a karácsonyi ajándékunk; tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit előfizetőink megkapják, a következők: Hazai írók: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bársony István, Herczeg Ferencz. Külföldiek: Georges Ohnet, Emile Zola, Marcel Prévost, Ridder Haggard, Leo Tolstoj. A könyveket ez év december közepén küldjük szét, úgy tehát, hogy karácsony ünnepére már mindenkinek a kezében lesz, akit megillet. Erre vonatkozólag pedig a következőket kell az olvasók szíves tudomására hoznunk: Könyvajándéka csakis azok az előfizetők tarthatnak számot, akik közvetlenül a Magyar Hirlap előfizetői. Akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő (tözsdekben, papirkereskedésben, csomag szállítónál), akik tehát ily módon a Magyar Hirlap törzskönyveiben nem fordulnak elő, azok természetesen nem részesülhetnek ebben a kedvezményben. Ez már csak azért is természetes, mert a kiadóhivatalnak nincs is módjában másképp ellenőrizni valakinek előfizetői voltát, mint csakis a saját, hiteles törzskönyvei alapján. A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olyképp történik, hogy: minden féléves vagy egész éves előfizető tíz kötet regényt kap, minden negyed éves előfizető öt kötet regényt, minden hónapos előfizető két kötet regényt. E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándékkönyvek. Erre pedig a decemberi előfizetői lajstrom lesz az irányadó. Így tehát aki most az október-decemberi évnegyed kezdetén félévre vagy negyedévre előfizet, már ezen az alapon tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Ugyancsak megkapják a tíz vagy öt kötet regényt azok, akik most mint új előfizetők félévre vagy negyedévre belépnek. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy újítják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak. Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhiva-

talnak csak az ő kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halassza sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomatása és szétküldése zavarral járhasson, ami a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetnék. Lehetetlen és teljesen kizárt dolog emellett, hogy egyesek egyik kategóriából a másikba tétessenek át, hogy például azok, akik hónapról-hónapra fizetnek elő, többet kapjanak, mint két kötetet. Az egy havi előfizetések pótlásába vagy utólagos lekötésébe se egyezhetik bele a kiadóhivatal, mert ez is föltétlenül zavarokat okozna. Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, csinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak. Tisztelettel a Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10.

(Agyonszúrt ember.) Ó Becsén vasárnap éjjel Zsikits Szávát verbe borulva találták a kórház utcza egyik háza előtt Bálint János huszár éjjel felé haza tartva megbotlott a hullában és erre nyomban jelentést tett a csendőrségnél. A csendőrség beszállította a holt embert a kórházba. Mellén nagy seb tátongott. A szurás rögtöni halált okozott. A gyilkost nyomozza a csendőrség, de eddig még eredménytelenül.

(Rendőrök és polgárok harca.) Szabadkáról írják: Nagy verekedés színhelye volt tegnap délelőtt Német Kelemen kocsmájában. Egyik asztalnál Vidákovics Jakab és Lajos, Meroovics Lajos és Kostnis Félix ültek. Már sokat ittak, amikor belekötöttek a szomszéd asztalnál ülő Gabrics és Mamuzsics rendőrökbe. Először szidták a rendőröket, aztán megborosüvegeket vagdosztak hozzájuk. A rendőrök kijöttek a békétüresből, felszólították a garázdálkodókat, hogy hagyják őket békében. Ezek azonban rájuk rohantak és dulakodás támadt köztük mindkét rendőrnek elvették a kardját. Mamuzsicsét a kutba dobták, Gabrics kardjával pedig Vidákovics József átszúrta a lábát, hogy ha a rendőrök panaszt tesznek viszonyvaddal élhesen. A verekedésből valamennyien kisebb-nagyobb sebeket kerültek ki. A rendőrök megtették a jelentést és az ügy most a rendőrség előtt fekszik.

(Elhunyt 100 éves asszony.) Szabadkán egy öreg asszonyt temettek el vasárnap délután. Özv. Bruck Rozália volt a neve, 100 éves korában hunyt el. Ravatalat nagy csomó unoka és dédunoka vette körül.

Irodalom.

A Magyar Könyvtár októberi füzetei, melyeket most küld szét a Wodianer-féle kiadóhivatal, ismét tanúságot tesznek e vállalat vezetőinek kiváló ízléséről s arról a helyes érzékről, melylyel irodalmunk hézagait pótolni igyekeznek. Kiténő ötlet volt pl. olesó kiadásban, új és jó fordításban közzé bocsátani nemzeti történetünknek egyik legbecesebb forrását, a Bécsi Képes Krónikát, mely a különben is elavult Szabó-féle fordításban ma már alig kapható. Madzar Imre, a fiatalabb történetírói nemzedék egyik tehetséges tagja, igazán hasznos dolgot művelt e füzet szerkesztésével. Ugyancsak örömmel üdvözöljük Balassa Bálint válogatott verseit, melyeket jó bevezetéssel és jegyzetekkel Erdélyi Pál bocsátott közzé, a legjobb Balassa-életrajz kiváló szerzője. Az új magyar szépirodalmat ezuttal Cyprian (Andor József) képviseli, kinek elbeszélő tehetsége már régen országzete ismert és elismert. „Margitka szökése és egyéb történetek“ című füzeté bizonyára sok új barátot fog neki szerezni a „M. K.“ olvasók ezrei között. A külföldi belletrisztika nagy nevei közül találkozunk e rovatban: Patapenkóval, a híres orosz novellistával, a kinek „Egy vén diák elbeszéléseiből“ cz. kötetét Ambrozovics Dezső fordította le, és Conan Doyle-lal, a népszerűbb angol regényíróval, a kinek genialis és szenzációs Scherlock-Holmes-történeteiből hármát ültetett át Lándor Tivadar. A „M. K.“-nak immár 190 számra rugó teljes jegyzékét kívánatra ingyen küldi meg a kiadóhivatal (Budapest, Andrassy-ut 21.)

Közelednek a hosszú unalmas tél esték a midőn minden családnál elkél egy jó vig szórakoztató. Ezen alkalomból melegen ajánlhatjuk igen t. olvasóinknak a „Pillangó” című művészi kivitelű élelzetlapot, mely hazánk legszébb és legolcsóbb élelzetlapja, s mind a mellett azt a páratlan előnyt is nyújtja a most ujonnan belépő előfizetőinek, kik 1901-ik év legalább 2 első negyedére már most 6 koronával előfizetnek, hogy egész január 1-éig díjtalanul kapják a „Pillangó”-t.

Ez egy oly kedvezmény, mely a legszegényebb embernek is módját nyújtja, hogy a lapra előfizessen; azonkívül miután sulyt helyez arra, hogy a tanítók és jegyzőket is előfizetésnek megnyerje azoknak majdnem fél áron évi 8 koronáért adják a „Pillangó”-t.

A „Pillangó” az egyetlen magyar élelzetlap, mely nem politizál s így nem is bánt személyeket.

A „Pillangó” előfizetési ára: Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Tanítók és jegyzőknek 1901 január 1-től negyedévre 2 korona.

Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, Kerespesi-ut 69. szám. Legcélszerűbben lehet előfizetni postautalvánnyal.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner ödön tudósítása.)

Luczerna kereslete a belfogyasztás részéről, ha nem is túlságosan, de az időszakhoz mérten mégis elég élénk volt. Olasz származásu magból néhány kisebb tétel elkelt.

Vöröslóhere. 1899. évi termésű belföldi magból két kisebb tételt 56—60 frtjával vettek meg. Az Amerikából beérkezett tudósítások továbbot is kedvezőtlen híreket hoznak az új termésről, az árak folyton emelkednek. Biborhere. Új termésű magot a termelőhelyeken 28—30 frtjával vettek, olyan mag, melyet eső nem vert, magasabb áron is elkelt; élénk forgalom mellett a hangulat állandóan szilárd.

Tarlórépamag iránt bár csökkent kissé az érdeklődés, külföldön azonban mégis rendkívül szilárd a hangulat. A beöszöntő élénkebb forgalommal szemben a termelő gazdára nézve igen fontos, hogy a piac helyzetéről, termése jobb értékesíthetése céljából, folyton tájékozva legyen. A Mauthner Ödön magkereskedő, teljesen költségmentesen sürgönyileg vagy levélben, minden gazdát, ki hozzá fordul, kimerítően tájékoztat az összes magfélék napi áráról.

Kiadó laptulajdonos:
Dr. Nemes Sándor.

4480. szám
tkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

Lehrer Károly ujvidéki lakos végrehajthatóknak Pencz Jakab németpalánkai lakos végrehajtható szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 645 kor. 80 fillér tőkekövetelés, ennek 1899. évi október 1-ső napjától járó 5% kamatai, 95 kor. 80 fillér perbeli és végrehajtásilag már megállapított valamint jelenlegi 18 kor. 80 fillér és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a palánkai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság területén lévő a németpalánkai 1265 szutjkvben A. I. 1. sorsz. a. 1/2 részben Pencz Jakab és 1/3 részben Pencz Jakabné szül. Wiedermann Eleonóra javára felvett (550—553)/b-1-b hrszu 700 öi. szü ház és beltelekre, melynek most a németpalánkai 743. szü betétben A. 1. sorsz. a. felvett 711/2a hrsz. 496. öi. számú ház felel még a 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik. Egyben Fischer Jakab 150 frt. tőke, ennek 6% kamata, 4 frt 86 kr. óvási, 1/3% váltódij 12 frt. 40 kr. és 11 frt. 55 kr. költségből álló követelésére

nézve ezen árveréshez csatlakozottaknak kimondatik azzal, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az alább kifizűtt határnapon ezen jelzálogos hitelező érdekében is el fog árvereztetni (1881. LX. t. cz. 167. §-a).

Ezen árverés megtartására határidőtől 1900. évi november hó 2-ik napjának délutáni 3 órája ezen telekkönyvi hatóság árverező helyiségbe kifizűtetik.

1.) Ezen árverésen a fenköriúrt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2.) Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 kor. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt ig. min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Palánkán, 1900. évi augusztus 21-én a kir. bírósg mint tkvi hatóságánál.

Szeghy Lajos
kir. aljbíró.

TÉLI MENETREND.

Érvényes 1900. évi október hó 1-étől.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Gyó s vonat		Vegyes vonat	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
Budapest ind.	10 20	7 35			2 40			
Szabadka érk.	4 05	12 33			5 47			
" ind.	5 40	1 22	4 —		5 56			
Hegyes-Feketeh. érk.	6 57	2 42	5 42	6 42				
" ind.	7 02	2 44	5 46	6 42				
Verbász érk.	7 17	3 —	6 05	6 55				
" ind.	7 22	3 05		6 56				
Ujvidék érk.	8 29	4 06		7 41				
" ind.	8 36	4 14		7 48	1 10			
India érk.	9 42	5 22		8 34	2 29			
Zimony érk.	10 51	6 31		9 20				
" ind.	11 12	6 55		9 35				
Belgrad érk.	11 22	7 05		9 45				
Belgrad ind.	4 15	7 55		5 32				
Zimony érk.	4 26	8 06		5 40				
" ind.	4 58	8 37		6 11				
India ind.	6 15	9 43		6 57	6 —			
Ujvidék érk.	7 31	10 45		7 43	7 22			
" ind.	7 51	10 52		7 50				
Verbász érk.	8 56	11 45		8 32				
" ind.	9 01	11 48	5 30	8 33				
Hegyes-Feketeh. érk.	9 19	12 05	5 51	8 45				
" ind.	9 22	12 06	5 54	8 46				
Szabadka érk.	10 48	1 21	7 37	9 34				
" ind.	11 50	1 57		9 46				
Budapest érk.	7 05	6 40		1 05				

Hegyes-Feketeh. ind. 8⁵⁰ d. e. — 7³⁰ este.

Kula " 9⁴⁴ " — 8⁰¹ "

Torzsa " 10¹⁴ " — 8²⁷ "

Palánka " 11⁵⁸ " — 9⁵⁵ "

Palánka ind. 5⁰⁴ reggel — 3²⁰ d. u.

Torzsa " 6⁴⁷ " — 5⁰⁹ "

Kula " 7¹⁷ " — 5⁵⁴ "

Hegyes-Feketeh. " 7⁵¹ " — 6¹⁸ este

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási-Társaság.

A posta és személyszállító hajók

ŐSZI MENETRENDJE.

Érvényes 1900. október 1-től fogva további intézkedésig, legkésőbb 1900. november végéig.

Ujvidékről—Budapestre:

minden pénteken és kedden d. e. 11 óra 50 p.

Ujvidékről Zimony, Belgrádra:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Ujvidékről Zalánkemény, Titelre:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Az alacsony vízállás következtében a moldova-orsova—turnszoverini dunaszakaszon egyelőre szünetel a társulati személyszállító hajózás.

UJVIDÉK, 1900 szeptember hóban.

Az ügynökség.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRAS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ETKEZŐ KÖCSIBEN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

UJVIDÉKEN:

Schwemm és Tokalić, Stojanovits és Radovanovits

jól felszerelt fűszer, esemego és ásványvizkereskedésben.

Vendéglő és szálloda átvétel.

Van szerencsém Ujvidék és környéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, miszerint Ujvidéken a „Fehér hajó” szállodát f. é. november hó 1-én átveszem.

Kitűnő új fehér és világos siller borokat, melyeket nagyságos Macsvanszki N. urtól szerettem be, házon kívül literenként 80 fillérért fogom kimérni, s ugy ezekkel valamint kitűnő konyhával és pontos, szolid kiszolgálással b. vendégeim teljes megelégedését remélem kiérdemelhetni.

Van szerencsém még felemlíteni, hogy havi és napi abonenseket minden időben készséggel elfogadok s e tekintetben is elsőrendű üzletekben és Szobráncz fürdő gyógyterem vendéglőjében — mint annak ez idő szerinti bérlője — szerzett tapasztalataim azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy b. vendégeimet minden tekintetben kielégíthessem.

A n. é. közönségnek szives pártfogását esdve, maradtam kiváló tisztelettel

Horváth Adolf.

Hirschenhauser Benő könyvnyomdája Ujvidéken.